

FIȘA DISCIPLINEI

(licență)

1. Date despre program

Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA STEFAN CEL MARE DIN SUCEAVA
Facultatea	FACULTATEA DE ȘTIINTE ALE EDUCAȚIEI
Departamentul	ȘTIINTE ALE EDUCAȚIEI
Domeniul de studii	PSIHLOGIE
Ciclul de studii	LICENTA
Programul de studii	PSIHLOGIE

2. Date despre disciplină

Denumirea disciplinei	Psihologia familiei				
Titularul activităților de curs	Conf. univ. dr. Petruța Rusu				
Titularul activităților de seminar	Lector univ. dr. Andreea Ursu				
Anul de studiu	II	Semestrul	4	Tipul de evaluare	C
Regimul disciplinei	Categorია formativă a disciplinei DF - fundamentală, DD - în domeniu, DS - de specialitate, DC - complementară				DS
	Categorია de opționalitate a disciplinei: DI - impusă, DO - opțională, DF - facultativă				DO

3. Timpul total estimat (ore alocate activităților didactice)

I a) Număr de ore pe săptămână	3	Curs	2	Seminar	1	Laborator		Proiect	
I b) Totalul de ore pe semestru din planul de învățământ	42	Curs	28	Seminar	14	Laborator		Proiect	

II Distribuția fondului de timp pe semestru:	ore
II a) Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe	15
II b) Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren	15
II c) Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri	25
II d) Tutoriat	0
III Examinări	3
IV Alte activități (precizați):	0

Total ore studiu individual II (a+b+c+d)	55
Total ore pe semestru (Ib+II+III+IV)	100
Numărul de credite	4

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

Curriculum	<ul style="list-style-type: none"> Fundamentele psihologiei, Psihologie experimentală, Psihologia vârștelor, Psihologia personalității
Competențe	<ul style="list-style-type: none"> C1. Operarea cu concepte fundamentale domeniului psihologiei C3. Evaluarea critică a situațiilor problematice și a soluțiilor posibile în psihologie

5. Condiții (acolo unde este cazul)

Desfășurare a cursului	<ul style="list-style-type: none"> PC, videoproiector, suporturi electronice pentru unitatea de curs, prezentări PPT 	
Desfășurare aplicații	Seminar	<ul style="list-style-type: none"> PC, videoproiector, suporturi electronice pentru aplicații, prezentări PPT; manuale și materiale auxiliare utilizate pentru aplicații specifice;
	Laborator	
	Proiect	

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	CP2. Proiectarea și realizarea unui demers de cercetare în psihologie CP5. Proiectarea și realizarea intervențiilor psihologice CP6. Proiectarea și realizarea intervențiilor psihologice
-------------------------	---

Competențe transversale	CT1. Exercițarea sarcinilor profesionale conform principiilor deontologice specifice în exercițarea profesiei
-------------------------	---

7. **Obiectivele disciplinei** (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> ● operarea cu concepte specifice psihologiei familiei ● analiza rezultatelor cercetărilor actuale din domeniul psihologiei familiei; ● cunoașterea principalelor teorii și modele ale stresului familial și copingului în cuplu și familie; ● cunoașterea principalelor teorii și modele ale reglării emoționale în cuplu și familie; ● dobândirea de cunoștințe privind interacțiunea în cuplu și interacțiunea părinte-copil din perspectiva studiilor de specialitate; ● cunoașterea principalelor tehnici de consiliere și psihoterapie în cuplu și familie.
-----------------------------------	---

8. **Conținuturi**

Curs	Nr. ore	Metode de predare	Observații
1. Introducere în psihologia familiei.	2	Prelegerea interactivă, brainstorming, învățarea în echipă, explicația	
2. Tipuri de familii - diferențe culturale. Valori familiale. Familia românească	2	Prelegerea interactivă, învățare prin descoperire, dezbateră, problematizarea,	
3. Teorii și modele ale funcționalității familiale	2	Prelegerea interactivă, învățarea în echipă, explicația	
4. Metode de cercetare în psihologia familiei. Evaluarea familiilor și cuplurilor. Modele de analiză diadică	2	Prelegerea interactivă, brainstorming, învățare prin descoperire, dezbateră, problematizarea, învățarea în echipă, explicația	
5. Interacțiunea în cuplu <ul style="list-style-type: none"> ● Factori individuali, contextuali și diadici care determină satisfacția maritală și starea de bine a partenerilor ● Emoțiile în cuplu. Reglarea emoțiilor ● Comunicarea în cuplu 	2	Prelegerea interactivă, brainstorming, explicația	
6. Interacțiunea părinte-copil <ul style="list-style-type: none"> ● Atașamentul ● Stilurile parentale ● Strategiile de disciplinare pozitivă ● Comunicarea părinte-copil în diferite etape de dezvoltare a copilului (copilărie, adolescență, vârsta adultă tânără) 	2	Prelegerea interactivă, brainstorming, învățare prin descoperire, dezbateră, problematizarea, învățarea în echipă, explicația	
7. Stresul familial <ul style="list-style-type: none"> ● Modele ale stresului în cuplu și familie. Influența stresul financiar și stresului de la locul de muncă asupra relațiilor de familie	2	Prelegerea interactivă, dezbateră, problematizarea, învățarea în echipă, explicația	
8. Disfuncționalitatea în familie <ul style="list-style-type: none"> ● Violența în familie ● Abuzul asupra copiilor ● Divorțul ● Efectele divorțului asupra copiilor 	2	Prelegerea interactivă, brainstorming, învățare prin descoperire, dezbateră	
9. Infidelitatea în cuplu	2	Prelegerea interactivă, dezbateră, problematizarea, învățarea în echipă, explicația	
10. Influența stresului familial asupra stării de bine a copiilor	2	Prelegerea interactivă, brainstorming	
11. Strategii de coping la stres în cuplu și familie <ul style="list-style-type: none"> ● Coping individual vs. coping diadic ● Copingul religios în adaptarea la stresul familial 	2	Prelegerea interactivă, brainstorming, învățarea în echipă, explicația	

12.	Reziliența familială. Reziliența la copii	2	Prelegerea interactivă, învățare prin descoperire, dezbateră
13.	Tehnici de intervenție în cuplu și familie	2	Prelegerea interactivă, explicația
14.	Religiozitatea în relațiile de familie. Integrarea religiozității în psihoterapia de cuplu și familie	2	Prelegerea interactivă, brainstorming, învățare prin descoperire, dezbateră, problematizarea, învățarea în echipă, explicația

Bibliografie curs

Suport de curs, prezentări power point, aplicații

- **Google Classroom:** <https://classroom.google.com/c/NTk1MzM0ODYxMjY2>
- **Codul clasei:** [ikhz277](#)

Cărți și capitole de cărți

1. Bradbury, T. N., & Karney, B. R. (2014). *Intimate relationships*. WW Norton.
2. David, O. & David, D. (2024). *Tratat de intervenții parentale validate științific*. Polirom
3. Gottman, J. & DeClaire, J. (2023). *Relațiile care contează*. ASCR
4. Gottman, J, Schwartz Gottman, J.S., Abrams, D., Abrams, RC. (2020). *Iubirea în opt capitole. Un plan pentru a face iubirea să dureze*. Trei
5. Landry, S. H., & Cooper, C. L. (Eds.). (2014). *Wellbeing in Children and Families*. Wiley-Blackwell.
6. Rusu, P.P. (2016). Dyadic coping in Romanian couples. In *Couples coping with stress: A cultural perspective*, edited by M. K. Falconier, A. K. Randall, & G. Bodenmann. New York: Routledge, ISBN 978-1-138-90665-5.
7. Rusu, P.P. (2018). *Religiozitatea în relațiile de cuplu și familie*. ASCR

Articole

1. Falconier, M. K., Jackson, J. B., Hilpert, P., & Bodenmann, G. (2015). Dyadic coping and relationship satisfaction: A meta-analysis. *Clinical Psychology Review*, 42, 28-46.
2. Jackson, G. L., Krull, J. L., Bradbury, T. N., & Karney, B. R. (2017). Household income and trajectories of marital satisfaction in early marriage. *Journal of Marriage and Family*, 79(3), 690-704.
3. Murphy, A., Steele, M., Dube, S. R., Bate, J., Bonuck, K., Meissner, P., ... & Steele, H. (2014). Adverse childhood experiences (ACEs) questionnaire and adult attachment interview (AAI): Implications for parent child relationships. *Child Abuse & Neglect*, 38(2), 224-233.
4. Neff, L. A., & Karney, B. R. (2017). Acknowledging the elephant in the room: How stressful environmental contexts shape relationship dynamics. *Current opinion in psychology*, 13, 107-110.
5. Nguyen, T. P., Karney, B. R., & Bradbury, T. N. (2017). Childhood abuse and later marital outcomes: Do partner characteristics moderate the association?. *Journal of family psychology*, 31(1), 82.
6. Overall, N. C., & McNulty, J. K. (2017). What type of communication during conflict is beneficial for intimate relationships?. *Current opinion in psychology*, 13, 1-5.
7. Priego-Ojeda, M., & Rusu, P. P. (2023). Emotion regulation, parental stress and family functioning: Families of children with disabilities vs normative families. *Research in Developmental Disabilities*, 139, 104548.
8. Rusu, P.P., Bogdan, I., Duca, D. S. & Ursu, A. (2023). Stres și coping în relațiile de familie: Efecte asupra dinamicii de cuplu și comportamentelor de parenting. *Revista de Psihologie*, 69 (2), 143-156
9. Rusu, P. P., Bodenmann, G., & Kayser, K. (2018). Cognitive emotion regulation and positive dyadic outcomes in married couples. *Journal of Social and Personal Relationships*, 0265407517751664.
10. Rusu, P. P., Hilpert, P., Falconier, M. & Bodenmann, G. (2017). Economic strain affects support in couple: the mediating role of positive emotions. *Stress and Health*, DOI:10.1002/smi.2794.
11. Rusu, P. P., Hilpert, P., Turliuc, M.N, & Bodenmann, G. (2016). Dyadic coping in an Eastern European context: validity and measurement invariance of the Romanian version of the Dyadic Coping Inventory. *Measurement and Evaluation in Counselling and Development*, 49(4), 274-285.
12. Rusu, P.P., Hilpert, P., Beach, S., Turliuc, M.N & Bodenmann, G. (2015). Dyadic coping mediates the association of sanctification with marital Satisfaction and well-being. *Journal of Family Psychology*, 26(6), 843.
13. Rusu, P.P., Turliuc, M.N. (2011). Ethical issues of integrating spirituality and religion in couples and family therapy, *Revista Română de Bioetică*, Vol. 9, Nr. 1, 24-36, ISSN 1583 – 5170.
14. Stafford, M., Kuh, D. L., Gale, C. R., Mishra, G., & Richards, M. (2016). Parent–child relationships and offspring’s positive mental wellbeing from adolescence to early older age. *The journal of positive psychology*, 11(3), 326-337.
15. Toma, A. M., Rusu, P. P., & Podina, I. R. (2023). The role of goal interdependence in couples’ relationship satisfaction: A meta-analysis. *Journal of Social and Personal Relationships*, 40(6), 1740-1769.

16. Zemp, M., Nussbeck, F. W., Cummings, E. M., & Bodenmann, G. (2017). The Spillover of Child-Related Stress into Parents' Relationship Mediated by Couple Communication. *Family Relations*, 66(2), 317-330.

Bibliografie minimală curs

Cărți și capitole de cărți

1. Bradbury, T. N., & Karney, B. R. (2014). *Intimate relationships*. WW Norton.
2. Gottman, J. & DeClaire, J. (2023). *Relațiile care contează*. Ed. ASCR
3. Rusu, P.P. (2016). Dyadic coping in Romanian couples. In *Couples coping with stress: A cultural perspective*, edited by M. K. Falconier, A. K. Randall, & G. Bodenmann. New York: Routledge, ISBN 978-1-138-90665-5.

Articole

1. Horne, R. M., & Johnson, M. D. (2018). A labor of love? Emotion work in intimate relationships. *Journal of Social and Personal Relationships*, 0265407518756779.
2. Murphy, A., Steele, M., Dube, S. R., Bate, J., Bonuck, K., Meissner, P., ... & Steele, H. (2014). Adverse childhood experiences (ACEs) questionnaire and adult attachment interview (AAI): Implications for parent child relationships. *Child Abuse & Neglect*, 38(2), 224-233.
3. Neff, L. A., & Karney, B. R. (2017). Acknowledging the elephant in the room: How stressful environmental contexts shape relationship dynamics. *Current opinion in psychology*, 13, 107-110.
4. Nguyen, T. P., Karney, B. R., & Bradbury, T. N. (2017). Childhood abuse and later marital outcomes: Do partner characteristics moderate the association?. *Journal of family psychology*, 31(1), 82.
5. Rusu, P. P., Bodenmann, G., & Kayser, K. (2018). Cognitive emotion regulation and positive dyadic outcomes in married couples. *Journal of Social and Personal Relationships*, 0265407517751664.
6. Rusu, P. P., Hilpert, P., Falconier, M. & Bodenmann, G. (2017). Economic strain affects support in couple: the mediating role of positive emotions, *Stress and Health*, DOI:10.1002/smi.2794.

Seminar	Nr. ore	Metode de predare	Observații
1. Introducere în Psihologia familiei. Concepte importante	2	Învățarea dirijată, brainstorming-ul	
2. Dezbateri – mituri ale relațiilor romantice (analiza de studii)	2	lectura activă, învățarea în echipă, conversația euritică, brainstorming-ul dezbateri	
3. Chestionare de evaluare a cuplurilor și familiilor • Reglare emoțională	2	Prelegere interactivă, învățarea în perechi, brainstorming, învățarea prin descoperire	
4. Comunicare, putere și conflict – modele teoretice, chestionare	2	Prelegere interactivă, exemplificarea, problematizarea, învățarea în echipă, brainstorming,	
5. Trecerea/ tranziția către parentalitate	2	învățarea în perechi, brainstorming, lectura activă	
6. Chestionare de evaluare a cuplurilor și familiilor • Atașament părinte-copil • Atașament romantic	2	Brainwriting, brainstorming, studiul de caz, prelegerea interactivă	
7. Evaluare finală	2	învățarea dirijată, Activity	

Bibliografie seminar

Cărți și capitole de cărți

8. Bradbury, T. N., & Karney, B. R. (2014). *Intimate relationships*. WW Norton.
9. David, O. & David, D. (2024). *Tratat de intervenții parentale validate științific*. Polirom
10. Gottman, J. & DeClaire, J. (2023). *Relațiile care contează*. ASCR
11. Gottman, J, Schwartz Gottman, J.S., Abrams, D., Abrams, RC. (2020). *Iubirea în opt capitole. Un plan pentru a face iubirea să dureze*. Trei
12. Landry, S. H., & Cooper, C. L. (Eds.). (2014). *Wellbeing in Children and Families*. Wiley-Blackwell.

13. Rusu, P.P. (2016). Dyadic coping in Romanian couples. In *Couples coping with stress: A cultural perspective*, edited by M. K. Falconier, A. K. Randall, & G. Bodenmann. New York: Routledge, ISBN 978-1-138-90665-5.

14. Rusu, P.P. (2018). *Religiozitatea în relațiile de cuplu și familie*. ASCR

Articole

1. Horne, R. M., & Johnson, M. D. (2018). A labor of love? Emotion work in intimate relationships. *Journal of Social and Personal Relationships*, 0265407518756779.

2. Jackson, G. L., Krull, J. L., Bradbury, T. N., & Karney, B. R. (2017). Household income and trajectories of marital satisfaction in early marriage. *Journal of Marriage and Family*, 79(3), 690-704.

3. Murphy, A., Steele, M., Dube, S. R., Bate, J., Bonuck, K., Meissner, P., ... & Steele, H. (2014). Adverse childhood experiences (ACEs) questionnaire and adult attachment interview (AAI): Implications for parent child relationships. *Child Abuse & Neglect*, 38(2), 224-233.

4. Neff, L. A., & Karney, B. R. (2017). Acknowledging the elephant in the room: How stressful environmental contexts shape relationship dynamics. *Current opinion in psychology*, 13, 107-110.

5. Nguyen, T. P., Karney, B. R., & Bradbury, T. N. (2017). Childhood abuse and later marital outcomes: Do partner characteristics moderate the association?. *Journal of family psychology*, 31(1), 82.

6. Overall, N. C., & McNulty, J. K. (2017). What type of communication during conflict is beneficial for intimate relationships?. *Current opinion in psychology*, 13, 1-5.

7. Margola, D., Donato, S., Accordini, M., Emery, R. E., & Snyder, D. K. (2017). Dyadic coping in couple therapy process: An exploratory study. *Family process*.

8. Rusu, P. P., Bodenmann, G., & Kayser, K. (2018). Cognitive emotion regulation and positive dyadic outcomes in married couples. *Journal of Social and Personal Relationships*, 0265407517751664.

9. Rusu, P. P., Hilpert, P., Falconier, M. & Bodenmann, G. (2017). Economic strain affects support in couple: the mediating role of positive emotions, *Stress and Health*, DOI:10.1002/smi.2794.

10. Rusu, P. P., Hilpert, P., Turliuc, M.N, & Bodenmann, G. (2016). Dyadic coping in an Eastern European context: validity and measurement invariance of the Romanian version of the Dyadic Coping Inventory, *Measurement and Evaluation in Counselling and Development*, 49(4), 274-285.

11. Rusu, P.P., Hilpert, P., Beach, S., Turliuc, M.N & Bodenmann, G. (2015). Dyadic coping mediates the association of sanctification with marital Satisfaction and well-being. *Journal of Family Psychology*, 26(6), 843.

12. Stafford, M., Kuh, D. L., Gale, C. R., Mishra, G., & Richards, M. (2016). Parent-child relationships and offspring's positive mental wellbeing from adolescence to early older age. *The journal of positive psychology*, 11(3), 326-337.

13. Zemp, M., Nussbeck, F. W., Cummings, E. M., & Bodenmann, G. (2017). The Spillover of Child-Related Stress into Parents' Relationship Mediated by Couple Communication. *Family Relations*, 66(2), 317-330.

Bibliografie minimală seminar

Cărți și capitole de cărți

4. David, O. & David, D. (2024). *Tratat de intervenții parentale validate științific*. Ed. Polirom

5. Gottman, J. & DeClaire, J. (2023). *Relațiile care contează*. Ed. ASCR

6. Gottman, J., Schwartz Gottman, J.S., Abrams, D., Abrams, RC. (2020). *Iubirea în opt capitole. Un plan pentru a face iubirea să dureze*. Trei

7. Rusu, P.P. (2016). Dyadic coping in Romanian couples. In *Couples coping with stress: A cultural perspective*, edited by M. K. Falconier, A. K. Randall, & G. Bodenmann. New York: Routledge, ISBN 978-1-138-90665-5.

Articole

1. Horne, R. M., & Johnson, M. D. (2018). A labor of love? Emotion work in intimate relationships. *Journal of Social and Personal Relationships*, 0265407518756779.

2. Murphy, A., Steele, M., Dube, S. R., Bate, J., Bonuck, K., Meissner, P., ... & Steele, H. (2014). Adverse childhood experiences (ACEs) questionnaire and adult attachment interview (AAI): Implications for parent child relationships. *Child Abuse & Neglect*, 38(2), 224-233.

3. Neff, L. A., & Karney, B. R. (2017). Acknowledging the elephant in the room: How stressful environmental contexts shape relationship dynamics. *Current opinion in psychology*, 13, 107-110.

4. Nguyen, T. P., Karney, B. R., & Bradbury, T. N. (2017). Childhood abuse and later marital outcomes: Do partner characteristics moderate the association?. *Journal of family psychology*, 31(1), 82.

5. Rusu, P. P., Bodenmann, G., & Kayser, K. (2018). Cognitive emotion regulation and positive dyadic outcomes in married couples. *Journal of Social and Personal Relationships*, 0265407517751664.

6. Rusu, P. P., Hilpert, P., Falconier, M. & Bodenmann, G. (2017). Economic strain affects support in couple: the mediating role of positive emotions, *Stress and Health*, DOI:10.1002/smi.2794.

9. **Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului**

- Abordarea temelor de curs și seminar se bazează pe publicațiile din ultimii ani din domeniul psihologiei familiei. Tematica cursului ia în considerare rezultatele cercetărilor publicate în reviste de prestigiu la nivel internațional și rezultatele studiilor prezentate la conferințe internaționale din domeniu.

10. Evaluare

Tip activitate	Criterii de evaluare	Metode de evaluare	Pondere din nota finală
Curs	Modul de analiză, sinteză și integrare a informației teoretice	Test docimologic	60%
Seminar	Capacitatea de sinteză și transfer a cunoștințelor teoretice în aplicații practice	Proiect de cercetare, evaluare orală, dezbateri, participare la studii	40%
Laborator			
Proiect			

10.1. Standard minim de performanță evaluare la curs

- abilitatea de a analiza și sintetiza cunoștințele specifice psihologiei familiei;
- capacitatea de a comunica corect și coerent pe teme aferente disciplinei;

10.2. Standard minim de performanță evaluare la activitatea aplicativă

- capacitatea de a utiliza și de a recunoaște terminologia de specialitate în psihologia familiei;
- abilitatea de a analiza critic articole de specialitate din domeniul psihologiei familiei.

Data completării	Semnătura titularului de curs	Semnătura titularului de aplicație
	Conf. univ. dr. Petruța Rusu	Lector univ. dr. Andreea Ursu

Data avizării	Semnătura responsabilului de program
	Conf. univ. dr. Aurora-Adina COLOMEISCHI

Data avizării în departament	Semnătura directorului de departament
	Conf. univ. dr. Maria-Doina Schipor

Data aprobării în consiliul facultății	Semnătura decanului
	Conf. univ. dr. Aurora-Adina COLOMEISCHI